gemeente roerdalen

Raadsvoorstel

Zaaknummer	Z24-045863
Onderwerp:	Voorgenomen besluit nieuw eigenaarschap Westrom
Datum:	9 juli 2024
Indiener agendapunt:	College van Burgemeester en wethouders Roerdalen
Portefeuillehouder:	L. Vestjens
Gevraagd besluit:	1. Kennis te nemen van de notitie "op weg naar een nieuw eigenaarschap voor Westrom"; 2. Ten aanzien van het voorgenomen besluit van het AB Westrom geen zienswijze in te dienen.
Bijlage(n):	Bijlage 1: Aanbiedingsbrief gemeenteraden Bijlage 2: Notitie "op weg naar een nieuw eigenaarschap voor Westrom" Bijlage 3: Raadsbesluit

Toelichting bij het raadsvoorstel

1. Onderwerp

Voorgenomen besluit nieuw eigenaarschap Westrom

2. Inleiding

In 2019 hebben de vijf aan Westrom deelnemende gemeenten zich georiënteerd op de doorontwikkeling van de Participatiewet in de regio Midden-Limburg. Gezamenlijk is vervolgens een traject in gang gezet tot oprichting van een nieuwe entiteit waarin de gemeenten Maasgouw, Roerdalen en Roermond als aandeelhouders zouden deelnemen. De gemeenten Echt-Susteren en Leudal zouden naar behoefte diensten kunnen inkopen. Dit traject heeft niet het gewenste resultaat opgeleverd. Begin 2023 is dit traject stopgezet.

Vervolgens heeft het DB van Westrom gevraagd de scenario's voor de toekomst van Westrom in beeld te brengen. De toegang tot Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) is per 1 januari 2015 afgesloten. Het aantal WSW-ers zal de komende jaren afnemen. Omstreeks 2060 zal de laatste WSW-er uit de regeling uitstromen. Reden om naar de toekomst van Westrom te kijken.
Voor de uitvoering van deze opdracht is een beroep gedaan op de expertise van twee extern adviseurs vanwege hun bekendheid met de landelijke en ook regionale ontwikkelingen in de sector.

Uit dit onderzoek zijn 2 scenario's naar voren gekomen:

1. Overname van de bedrijfsactiviteiten van Westrom door de gemeente Roermond; en
2. Afbouw van Westrom.

In januari 2024 heeft het bestuur van Westrom besloten onderzoek te doen naar de inhoudelijke, juridische en financiële gevolgen van een mogelijke overname van Westrom door de gemeente Roermond.

Naar aanleiding van dit onderzoek is er een onderhandelingscommissie ingesteld.
Voor u ligt de uitkomst van het onderzoek en het onderhandelingstraject. Het collegevoorstel gaat over de hoofdlijnen. De onderliggende details vindt u in de bijlagen.

3. Beslispunten

De raad besluit:

1. Kennis te nemen van de notitie "op weg naar een nieuw eigenaarschap voor Westrom";
2. Ten aanzien van het voorgenomen besluit van het AB Westrom geen zienswijze in te dienen.

4. Argumenten

1.1 We hebben te maken met de afbouw van de WSW-doelgroep.

Vanaf 2015 is de Wet Sociale Werkvoorziening landelijk afgesloten voor nieuwe instroom. De doelgroep van de Wsw daalt jaarlijks in een stevig tempo en de instroom van de nieuwe doelgroep blijft achter. Een geleidelijke maar voortdurende krimp van de organisatie is hierdoor aannemelijk. Dit maakt dat Westrom in de huidige vorm niet toekomstbestendig is. Het resultaat dat nu voorligt is financieel en inhoudelijk het meest gunstig. Wij vinden het belangrijk dat met de strategische keuze voor 'een nieuw eigenaarschap' er voor de huidige doelgroep niets verandert. Werkgeverschap en werkplek zijn en blijven gewaarborgd. Bovendien biedt het nieuw eigenaarschap een beter perspectief voor het ontwikkelen van nieuwe dienstverlening en de instroom van nieuwe doelgroepen. Daarnaast worden hiermee de toekomstige risico's als gevolg van de krimp van de Wsw-doelgroep beter opgevangen, waardoor op termijn een gunstiger financieel perspectief ontstaat voor alle vijf Westrom-gemeenten

1.2 We zijn een gezamenlijk proces aangegaan en er is grondig onderzoek gedaan.

We zijn een proces in gegaan met 5 gemeenten, we zijn hierbij ondersteund door een procesbegeleider en we hebben een onderzoeksorganisatie en een onderhandelingscommissie ingesteld met als doel een gezamenlijk resultaat te bereiken inzake het nieuw eigenaarschap van Westrom. Zie voor details van het onderzoek bijgevoegde notitie.

1.3 Er is een onderhandelingsresultaat bereikt.
Op 28 juni 2024 heeft de onderhandelingscommissie overeenstemming bereikt. Op 1 juli 2024 heeft het DB van Westrom ingestemd met doorgeleiding van het onderhandelingsresultaat naar het AB en het AB geadviseerd dit vast te stellen en een voorgenomen besluit te nemen. Op 1 juli 2024 heeft het AB dit advies overgenomen. Het onderhandelingsresultaat is verwerkt in bijgevoegde notitie op pagina 9-11.

2.1 Zienswijze gemeenteraad.
Per 1 juli 2024 bevat de Gemeenschappelijke Regeling Westrom - op grond van de gewijzigde Wet gemeenschappelijk regelingen - de volgende bepaling: Het algemeen bestuur onderscheidenlijk het dagelijks bestuur besluit niet tot het vaststellen van meerjarige strategische plannen dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten gedurende twaalf weken in de gelegenheid zijn gesteld om schriftelijk hun zienswijzen op het concept bij het dagelijks bestuur naar voren te brengen.

Vanwege het meerjarig strategische karakter van het voorgenomen besluit legt het AB het voorgenomen besluit voor zienswijze voor aan de raden van de aan Westrom deelnemende gemeenten. De raden worden verzocht om een eventuele zienswijze vóór 18 november a.s. kenbaar te maken bij het DB van Westrom.

<u>Advies zienswijze</u>

Het advies is om geen zienswijze in te dienen. Er heeft uitgebreid onderzoek plaatsgevonden en de bestuurders hebben een onderhandelingsresultaat bereikt. Bovendien heeft het voorgenomen besluit een positief financieel effect.

5. Kanttekeningen

1.1 De ontwikkelingen Westrom brengen ook kosten met zich mee voor Roerdalen.
Met dit onderhandelingsresultaat zijn alleen afspraken gemaakt voor de WSW-doelgroep. Voor de overige doelgroepen wordt onderzocht hoe we een lokaal mensontwikkelbedrijf(MOB) kunnen vormgeven. Met het opzetten van een lokaal MOB zijn ook kosten gemoeid. Echter, het onderhandelingsresultaat heeft een positief financieel effect voor Roerdalen. Deze middelen reserveren we voor de opzet van het lokale MOB. Daarnaast moeten we mogelijk ook inkopen bij MOB Roermond. Hier maken we nadere afspraken over.

6. Financiën
Op basis van het onderhandelingsresultaat hebben we onderstaande inschatting gemaakt van het effect op de begroting van Roerdalen.

Huidige Gemeentelijke bijdrage o.b.v. MJB 2025-2028 van Westrom:

		2025	2026	2027	2028
1641	Echt-Susteren	232.892	225.224	172.251	206.297
1711	Leudal	230.542	223.023	178.630	211.185
1669	Maasgouw	167.542	160.406	126.646	154.670
957	**Roerdalen**	**167.339**	**156.735**	**117.653**	**144.427**
1640	Roermond	581.685	564.612	404.819	513.421
		1.380.000	**1.330.000**	**1.000.000**	**1.230.000**

Inschatting gemeentelijke bijdrage na besluit:

		2025	2026	2027	2028
1641	Echt-Susteren	156.902	91.062	0	0
1711	Leudal	155.319	90.172	0	0
1669	Maasgouw	112.875	64.855	0	0
957	**Roerdalen**	**112.738**	**63.371**	**0**	**0**
1640	Roermond	391.888	228.282	0	0
		929.722	**537.741**	**0**	**0**

Inschatting verschil (positief effect op huidige begroting):

		2025	2026	2027	2028
1641	Echt-Susteren	75.990	134.162	172.251	206.297
1711	Leudal	75.223	132.851	178.630	211.185
1669	Maasgouw	54.667	95.551	126.646	154.670
957	**Roerdalen**	**54.601**	**93.364**	**117.653**	**144.427**
1640	Roermond	189.797	336.330	404.819	513.421
		450.278	**792.259**	**1.000.000**	**1.230.000**

Bovenstaande berekeningen zijn gemaakt op basis van wat we nu weten. Mogelijk wijzigt hier nog het een en ander in. De financiële consequenties worden na het definitief worden van het besluit nog verder uitgewerkt. In het laatste kwartaal van 2024 zullen de deelnemende gemeenten een aangepaste begroting van de GR Westrom ontvangen waarin dit financiële effect exact duidelijk wordt. Het transitiebudget wordt betaald uit de opgebouwde reserves bij GR Westrom.

7. Communicatie

Raad

- In de raadsinformatiebrief van januari 2024 is uw raad geïnformeerd over het besluit van het dagelijks bestuur van Westrom over het onderzoeken van de inhoudelijke, juridische en financiële gevolgen van een mogelijke overname van Westrom door de gemeente Roermond.
- Op 9 april 2024 heeft er een raadsinformatiebijeenkomst plaatsgevonden in Roerdalen.
- Op 27 mei 2024 heeft er een regionale raadsinformatiebijeenkomst plaatsgevonden bij Westrom.

OR Westrom

De OR van Westrom is in april en juni jl. door het dagelijks bestuur uitgebreid bijgepraat over de stand van zaken van het onderzoek. Zodra er sprake is van een voorgenomen besluit van het algemeen bestuur zal de OR hierover geïnformeerd worden. Met inachtname van de Wet op de Ondernemingsraden zullen de kwesties die hiervoor in aanmerking komen door de bestuurder voor instemming of advies aan de OR worden voorgelegd.

Pers

In week 27 brengen de voorzitter en de algemeen directeur een persbericht uit over het voorgenomen besluit van het AB.

8. Planning en uitvoering

De raden worden verzocht om een eventuele zienswijze vóór 18 november a.s. kenbaar te maken bij het dagelijks bestuur van Westrom.

Definitieve besluitvorming door het AB is voorzien in de vergadering van 20 november 2024.

9. Privacy

Niet van toepassing.

10. (Wettelijk en/of beleidsmatig) kader

Met dit voorstel zorgen we voor de continuïteit van de dienstverlening in het kader van de Wet sociale werkvoorziening. Daarnaast gaan we aan de slag met het verbeteren van de dienstverlening in het kader van de Participatiewet.

11. Bijlagen

Bijlage 1: Aanbiedingsbrief gemeenteraden
Bijlage 2: Notitie "op weg naar een nieuw eigenaarschap voor Westrom"
Bijlage 3: Raadsbesluit

Sint Odiliënberg, 9 juli 2024

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris,	De burgemeester,
J.J.W.M. L'Ortije	mr. M.D. de Boer-Beerta